

NAČI OPŠTE REŠENJE REKURZIVNE

JE DVAČINE

$$a_n = 7a_{n-1} - 15a_{n-2} + 9a_{n-3}$$

$$a_1 = 2; a_2 = 1; a_3 = 3.$$

REŠENJE:

$$a_n = 7a_{n-1} - 15a_{n-2} + 9a_{n-3}$$

$$x^3 = 7x^2 - 15x + 9$$

$$x^3 - 7x^2 + 15x - 9 = 0; (x-1)(x^2 - 6x + 9) = 0$$

$$(x-1)(x-3)^2 = 0; x_1 = 1; x_2 = x_3 = 3$$

$$a_n = \lambda_1 \cdot 1^n + \lambda_2 \cdot 3^n + \lambda_3 \cdot n \cdot 3^n$$

$$n=1 \quad 2 = \lambda_1 + 3\lambda_2 + 3\lambda_3 \quad | -1$$

$$n=2 \quad 1 = \lambda_1 + 9\lambda_2 + 18\lambda_3 \quad | \swarrow$$

$$n=3 \quad 3 = \lambda_1 + 27\lambda_2 + 81\lambda_3 \quad | \searrow$$

$$-1 = 6\lambda_2 + 15\lambda_3 \quad | -4$$

$$1 = 24\lambda_2 + 72\lambda_3$$

$$5 = 18\lambda_3; \lambda_3 = \frac{5}{18}$$

$$-1 = 6\lambda_2 + 15 \cdot \frac{5}{18}; 6\lambda_2 = \frac{-93}{18}; \lambda_2 = \frac{-31}{36}$$

$$2 = \lambda_1 + 3\lambda_2 + 3\lambda_3; \lambda_1 = 2 - 3 \cdot \frac{-31}{36} + 3 \cdot \frac{5}{18}$$

$$\lambda_1 = \frac{45}{12} - \frac{31}{12} + \frac{5}{4} = \frac{45}{12}$$

$$a_n = \frac{45}{12} - \frac{31}{36} 3^n + \frac{5}{18} n \cdot 3^n$$

$$a_n = \frac{45}{12} - \frac{31}{12} \cdot 3^{n-2} + \frac{5}{6} n \cdot 3^{n-2}$$

$$a_n = \frac{1}{12} (45 - 3^{n-2} (31 - 10n)); n = 1, 2, 3, \dots$$

NAČI OPŠTE REŠENJE REKURENTNE JEDNAČINE

$$a_n = -5a_{n-1} + 14a_{n-2} + 4n^2 + 13; \quad a_1 = 2; \quad a_2 = 1.$$

REŠENJE:

$$0_n = -5a_{n-1} + 14a_{n-2}$$

$$x^2 = -5x + 14; \quad x^2 + 5x - 14 = 0; \quad (x-2)(x+7) = 0$$

$$x_1 = 2; \quad x_2 = -7$$

$$a_n^H = \lambda_1 \cdot 2^n + \lambda_2 (-7)^n$$

$$a_n^P = Au^2 + Bu + C$$

$$Au^2 + Bu + C = -5(A(u-1) + B(u-1) + C) + 14(A(u-2) + B(u-2) + C) + 4u^2 + 13$$

$$Au^2 + Bu + C = -5(Au^2 - 2Au + A + Bu - B + C) + 14(Au^2 - 4Au + 4A + Bu - 2B + C)$$

$$+ 4u^2 + 13$$

$$+ 4u^2 + 13$$

$$Au^2 + Bu + C = (-5A + 14A + 4)u^2 + (10A - 5B - 5C + 14B)u +$$

$$(-5A + 5B - 5C + 56A - 28B + 14C + 13)$$

$$u^2 \quad A = -5A + 14A + 4 \quad \Rightarrow \quad A = -\frac{1}{2}$$

$$u^1 \quad B = 10A - 5B - 5C + 14B \quad \Rightarrow \quad B = -\frac{23}{8}$$

$$u^0 \quad C = -5A - 23B + 5C + 13 \quad \Rightarrow \quad C = -\frac{429}{64}$$

$$a_n^P = Au^2 + Bu + C$$

$$a_n^P = -\frac{1}{2}u^2 - \frac{23}{8}u - \frac{429}{64}$$

$$a_n = a_n^H + a_n^P = \lambda_1 2^n + \lambda_2 (-7)^n - \frac{1}{64}(32u^2 + 184u + 429)$$

$$n=2 \quad 2 = \lambda_1 \cdot 2 - \lambda_2 \cdot 7 - \frac{1}{64}(32 + 184 + 429)$$

$$n=2 \quad 1 = \lambda_1 \cdot 4 + \lambda_2 \cdot 49 - \frac{1}{64}(128 + 368 + 429)$$

$$2\lambda_1 - 7\lambda_2 = \frac{293}{64} \quad \left. \begin{array}{l} 1 \cdot 7 \\ 1 \cdot -2 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \downarrow \\ \downarrow \end{array}$$

$$4\lambda_1 + 49\lambda_2 = \frac{589}{64}$$

$$\lambda_1 = \frac{100}{16} = \frac{50}{8} \quad ; \quad \lambda_2 = \frac{-557}{63 \cdot 64} = \frac{-557}{4032}$$

$$a_n = \frac{50}{8} 2^n - \frac{557}{4032} (-7)^n - \frac{1}{64}(32u^2 + 184u + 429) \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

Naći opšte rešenje rekurentne jednačine
 $a_n = 7a_{n-2} - 6a_{n-3} + 5 \cdot 2^n$; $a_0 = -7$; $a_1 = 4$; $a_2 = 2$.

REŠENJE:

$$a_n = 7a_{n-2} - 6a_{n-3}$$

$$x^3 = 7x - 6; x^3 - 7x + 6 = 0; (x-1)(x^2+x-6) = 0$$

$$(x-1)(x-2)(x+3) = 0; x_1 = 1; x_2 = 2; x_3 = -3$$

$$a_n^H = \lambda_1 \cdot 1^n + \lambda_2 \cdot 2^n + \lambda_3 \cdot (-3)^n$$

$$a_n^P = A \cdot n \cdot 2^n$$

$$A n \cdot 2^n = 7A(n-2)2^{n-2} - 6A(n-3)2^{n-3} + 5 \cdot 2^n$$

$$A n \cdot 2^{n-3} \cdot 8 = 7A(n-2)2^{n-3} \cdot 2 - 6A(n-3)2^{n-3} + 5 \cdot 2^{n-3} \cdot 8 \quad / : 2^{n-3}$$

$$8A n = 14A(n-2) - 6A(n-3) + 40$$

$$8A n = 14A n - 28A - 6A n + 18A + 40$$

$$8A n = 8A n + 40 - 10A$$

$$n^1: \quad 8A = 8A$$

$$n^0: \quad 0 = 40 - 10A \Rightarrow A = 4$$

$$a_n^P = 4 \cdot n \cdot 2^n = n \cdot 2^{n+2}$$

$$a_n = a_n^H + a_n^P = \lambda_1 + \lambda_2 \cdot 2^n + \lambda_3 \cdot (-3)^n + n \cdot 2^{n+2}$$

$$n=1 \quad -7 = \lambda_1 + 2\lambda_2 - 3\lambda_3 + 8 \quad \uparrow$$

$$n=2 \quad 4 = \lambda_1 + 4\lambda_2 + 9\lambda_3 - 12 \quad \downarrow$$

$$n=3 \quad 2 = \lambda_1 + 8\lambda_2 - 27\lambda_3 + 36 \quad \downarrow$$

$$11 = 2\lambda_2 + 12\lambda_3 + 24 \quad 1-3$$

$$9 = 6\lambda_2 - 24\lambda_3 + 88 \quad \downarrow$$

$$-24 = -60\lambda_3 + 16; \quad 60\lambda_3 = 40; \quad \lambda_3 = \frac{2}{3}$$

$$11 = 2\lambda_2 + 12 \cdot \frac{2}{3} + 24; \quad \lambda_2 = -\frac{21}{2}$$

$$\lambda_1 = -7 - 2\lambda_2 + 3\lambda_3 - 8; \quad \lambda_1 = 8$$

$$a_n = 8 - \frac{21}{2} \cdot 2^n + \frac{2}{3} \cdot (-3)^n + n \cdot 2^{n+2}$$

$$a_n = 8 - 21 \cdot 2^{n-1} - 2 \cdot (-3)^{n-1} + n \cdot 2^{n+2}$$

$n = 1, 2, 3, \dots$

$$2x dx - (x^2 \cos y + \sin 2y) dy = 0$$

rešenje:

$$2x dx - (x^2 \cos y + \sin 2y) dy = 0 \quad | : 2x dy$$

$$\frac{dx}{dy} - \frac{\cos y}{2} x - \frac{\sin 2y}{2} x^2 = 0 \quad \text{RABERNUCIJEVA}$$

$$2x x' - \cos y x^2 - \sin 2y = 0; \quad x^2 = z(y), \quad 2x x' = z'$$

$$z' - \cos y z - \sin 2y = 0 \quad \text{LINEARNA}$$

$$z = e^{-\int -\cos y dy} \left[c + \int \sin 2y e^{-\int -\cos y dy} dy \right]$$

$$z = e^{\sin y} \left[c + \int 2 \sin y \cos y e^{-\sin y} dy \right]$$

$$z = e^{\sin y} \left[c + \int 2 t e^t dt \right] \quad \sin y = t$$

$$z = e^{\sin y} \left[c + 2(1-t-1)e^{-t} \right]$$

$$z = \underline{c e^{\sin y} - 2 \sin y - 2}$$

Ријешити диференцијалну једначину: $(y^2 + 2)dx = 2y(2x + y^2 - 4)dy$.

Решење:

$$\frac{dx}{dy} = \frac{2y}{y^2+2} \cdot 2x + \frac{2y(y^2-4)}{y^2+2}$$

$$\frac{dx}{dy} - \frac{4y}{y^2+2} x - \frac{2y(y^2-4)}{y^2+2} = 0;$$

$$x = e^{-\int \frac{4y}{y^2+2} dy} \left[C + \int \frac{2y(y^2-4)}{y^2+2} e^{\int \frac{4y}{y^2+2} dy} dy \right]$$

$$x = e^{-2 \ln|y^2+2|} \left[C + \int \frac{2y(y^2-4)}{y^2+2} e^{-2 \ln|y^2+2|} dy \right]$$

$$x = (y^2+2)^{-2} \left[C + \int \frac{2y(y^2-4)}{(y^2+2)^3} dy \right]$$

$$y^2+2 = t; \quad 2y dy = dt; \quad y^2 = t-2$$

$$\int \frac{2y(y^2-4)}{(y^2+2)^3} dy = \int \frac{t-6}{t^3} dt = -\frac{1}{t} + 3 \frac{1}{t^2} = \frac{-t+3}{t^2}$$

$$= \frac{-y^2+1}{(y^2+2)^2}$$

$$x = (y^2+2)^{-2} \left[C + \frac{-y^2+1}{(y^2+2)^2} \right]$$

$$x = C(y^2+2)^{-2} + 1-y^2$$

II начин $\lambda(z) = \frac{1}{(z^2+2)^3}$

Ријешити диференцијалну једначину: $(x^2 - \sin^2 y)dx + x \sin 2y dy = 0$.

$$\frac{\partial f}{\partial x} = -2 \sin 2y \cos y; \quad \frac{\partial g}{\partial y} = \sin 2y$$

$$\lambda = \lambda + 1 \Rightarrow \frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial g}{\partial y}; \quad \lambda \frac{\partial f}{\partial y} = \lambda \frac{\partial g}{\partial x} + Q \frac{\partial \lambda}{\partial x}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = \frac{2x^2 - 2 \sin 2y \cos y}{x}; \quad \frac{\partial f}{\partial x} = -\frac{\sin 2y - \sin 4y}{x \sin 2y}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = -\frac{2}{x} \cos y; \quad \ln \lambda = -2 \ln x; \quad \lambda = \frac{1}{x^2}$$

$$0 = \frac{\partial f}{\partial x} \lambda + \frac{\partial g}{\partial y} \lambda + Q \lambda$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = -\frac{2 \sin 2y \cos y}{x}; \quad \frac{\partial g}{\partial y} = -\frac{2 \sin 2y}{x}$$

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{1}{x} \left(\frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial g}{\partial y} \right) = \frac{1}{x} \left(-\frac{2 \sin 2y \cos y}{x} - \frac{2 \sin 2y}{x} \right) = -\frac{2 \sin 2y (\cos y + 1)}{x^2}$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = \frac{2 \sin 2y}{x}$$

$$u = f(x, y) + C$$

$$x + \frac{\sin^2 y}{x} = C$$

$$f = \arcsin \sqrt{cx - x^2}$$

$$\text{II} \text{ мајим } \sin z = z + 1; \quad \cos z = z'$$

$$\left. \begin{array}{l} \cos z = z' \\ \sin z = z + 1 \end{array} \right\}$$

$$x^2 \sin z + x \cos z \cos y \cdot z' = 0$$

$$x^2 z^2 + x \cdot 2 z z' = 0 \quad z \Rightarrow u(x+1); \quad 2 z z' = u'$$

$$x^2 - u + x u' = 0;$$

$$u' - \frac{1}{x} u + x = 0; \quad u = e^{\int -\frac{1}{x} dx} \left[C - \int x e^{\frac{1}{x}} dx \right]$$

$$u = x [C - x]; \quad z = \sqrt{cx - x^2};$$

$$f = \arcsin \sqrt{cx - x^2}$$

Ријешити диференцијалну једначину: $(2x^3y + 2y + 5)dx + (2x^3 + 2x)dy = 0$.

Решење:

$$(2x^3 + 2x)dy = -(2x^3y + 5)dx$$

$$y' = -\frac{2x^3y + 5}{2x^3 + 2x}$$

$$y' + \frac{2x^3y}{2x(x^2+1)} + \frac{5}{2x^3+2x} = 0$$

$$y' + \frac{1}{x}y + \frac{5}{2x^3+2x} = 0$$

$$I = e^{-\int \frac{1}{x} dx} \left[C - \int \frac{5}{2x^3+2x} e^{\int \frac{1}{x} dx} dx \right]$$

$$I = \frac{1}{x} \left[\frac{5}{2} - \int \frac{5}{2(x^2+1)} dx \right]$$

$$I = \frac{1}{x} \left[\frac{5}{2} - \frac{5}{2} \arctan x \right]$$

$$y = \frac{C - 5 \arctan x}{2x}$$

II main note: $\lambda(x) = \frac{1}{x^2+1}$

Ријешити диференцијалну једначину: $x^3(3y+2x)y' + 3x(y+x)^2 = 0$.

$$y' = -\frac{3x(y+x)^2}{x^2(3y+2x)} \quad ; \quad z' = -\frac{3(z+x)^2}{3z+2x} \quad ; \quad z' = -\frac{3(\frac{z}{x}+1)^2}{3\frac{z}{x}+2}$$

$$\frac{z}{x} = z(x); \quad z = xz(x); \quad z' = z + xz'$$

$$z + xz' = -\frac{3(z+x)^2}{3z+2x} \quad ; \quad xz' = -\frac{3z^2+6z^2}{3z+2x} - \frac{3z^2+6z^2+3}{3z+2x}$$

$$xz' = -\frac{6z^2+8z+3}{3z+2x}$$

$$\frac{3z+2x}{6z^2+8z+3} dz = -\frac{dx}{x} \quad | \cdot x$$

$$\frac{12z+8}{6z^2+8z+3} dz = -\frac{dx}{x}$$

$$\frac{d(6z^2+8z+3)}{6z^2+8z+3} = -4 \frac{dx}{x}$$

$$\ln(6z^2+8z+3) = -4 \ln x + \ln C$$

$$6z^2+8z+3 = \frac{C}{x^4}$$

$$6\frac{z^2}{x^2} + 8\frac{z}{x} + 3 = \frac{C}{x^4} \quad | \cdot x^4$$

$$6x^2z^2 + 8x^3z + 3x^4 = C$$

$$\int_{\text{proba}} \quad 3x^2(3y+2x)^2 dx + x^2(3y+2x) dy = 0$$

$$\frac{\partial P}{\partial y} = 6xy + 6x^2 \quad ; \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = 6xy + 6x^2$$

Решити диференцијалну једначину: $\cos x(3y' \cos x - \sin x)y - 3y^2 = 0$.

$$3y' \cos x + \cos x(\sin x - 3y^2 \cos x) dy = 0$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial^2}{\partial x^2} &= 1; \quad \frac{\partial^2}{\partial x^2} = -6 \cos x (\sin x - 3y^2 \cos x) + 6 \sin x (3y^2 \cos x) \\ &= -6 \cos^2 x + 36 y^2 \sin x \cos x + 6 \sin^2 x + 36 y^2 \sin x \cos x \\ &= -6 \cos^2 x + 6 y^2 \sin x \cos x + 6 \sin^2 x \\ &= 6(1 - \cos^2 x) + 6 y^2 \sin x \cos x - 6 \cos^2 x \end{aligned}$$

$$\lambda = 1(x)$$

$$\frac{dx}{x} = \frac{\frac{\partial^2}{\partial x^2} - \frac{\partial^2}{\partial y^2}}{a} dt; \quad \frac{dx}{x} = \frac{-2 \sin x (3y^2 \cos x - \sin x) - 6 \cos x}{\cos x (\sin x - 3y^2 \cos x)} dt$$

$$\frac{dx}{x} = \frac{2 \sin x}{\cos x} dt; \quad \ln x = 2 \ln |\cos x|; \quad x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\frac{y}{\cos^2 x} dx + (\tan x - 3y^2) dy = 0$$

$$\frac{\partial^2}{\partial x^2} = \frac{1}{\cos^2 x}; \quad \frac{\partial^2}{\partial y^2} = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{1}{\cos^2 x} \quad | dx \rightarrow | \cos^2 x | = 2 \tan x + 4 \int \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = \tan x - 3y^2 \quad \frac{\partial u}{\partial y} = \tan x + 4 \int \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\tan x + 4 \int \frac{1}{\cos^2 x} = \tan x - 3y^2$$

$$4 \int \frac{1}{\cos^2 x} = -3y^2 - 1 \int \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\int 7 \tan x - 3y^2 = C$$

II начин

$$\frac{dy}{dx} = 3y \cos^2 x - \frac{1}{2} \sin x \cos x \quad | : \cos^2 x$$

$$\frac{y'}{y} = 3y - \frac{1}{2} \tan x; \quad \tan x = 2 \int \frac{1}{\cos^2 x}; \quad \frac{y'}{y} = 3y - \frac{1}{2} \tan x$$

$$z' + \frac{1}{2} z - 3y = 0;$$

$$z = e^{-\int \frac{1}{2} dx} [\int 3y e^{\int \frac{1}{2} dx} dx + C]$$

$$z = \frac{1}{\sqrt{e}} [C + 3y]; \quad \tan x = \frac{1}{2} [C + 3y]$$

$$\int 7 \tan x - 3y^2 = C$$

$$(y \cos x + 1) dx - \sin x dy = 0$$

rešenje:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{y \cos x + 1}{\sin x}$$

$$y' - (\operatorname{ctg} x) y = \frac{1}{\sin x} \quad | \cdot y^{-2}; y \neq 0 \quad \begin{array}{l} y=0 \\ \text{je rešenje} \end{array}$$

$$y^{-2} y' - (\operatorname{ctg} x) y^{-1} = \frac{1}{\sin x}$$

$$-\frac{z'}{z^2} - \operatorname{ctg} x z = \frac{1}{\sin x} \quad \begin{array}{l} z = z+1 \\ -2z^{-2} z' = z' \end{array}$$

$$z' + 2 \operatorname{ctg} x z + \frac{2}{\sin x} = 0$$

$$z = e^{-\int 2 \operatorname{ctg} x dx} \left[c - \int \frac{2}{\sin x} e^{\int 2 \operatorname{ctg} x dx} dx \right]$$

$$z = e^{-2 \ln |\sin x|} \left[c - \int \frac{2}{\sin x} \sin^2 x dx \right]$$

$$z = \frac{1}{\sin^2 x} [c + 2 \cos x]$$

$$z = \frac{c + 2 \cos x}{\sin^2 x} \quad ; \quad \frac{1}{z} = z; \quad z = \frac{1}{z}$$

$$y = \frac{\pm \sin x}{\sqrt{c + 2 \cos x}}$$

$$y = 0$$

$$(x^2 + y^2) y' = x \sqrt{x^2 + y^2} + y + y^2$$

RELEMB:

$$(x + \frac{y}{x}) y' = \sqrt{x(\frac{y}{x})^2 + \frac{y}{x}} + (\frac{y}{x})^2 \quad \text{HOMOGENA}$$

$$\frac{y}{x} = z(x); \quad y = xz; \quad y' = z + xz'$$

$$(x+z)(z+xz') = \sqrt{xz^2 + z} + z + z^2$$

$$z + xz' = \frac{\sqrt{xz^2 + z}}{xz} + \frac{z + xz'}{xz}$$

$$xz' = \frac{\sqrt{xz^2 + z}}{xz}$$

$$\frac{xz'}{\sqrt{xz^2 + z}} dz = \frac{dx}{x} \quad | \int$$

$$\int \frac{dz}{\sqrt{xz^2 + z}} + \frac{1}{2} \int \frac{2dz}{\sqrt{xz^2}} = \ln|x| + \ln C$$

$$\ln|\sin z + \frac{1}{2} \ln \sqrt{xz^2} = \ln|x| + \ln C$$

$$\ln|\sin \frac{z}{x} = \ln \frac{C \sqrt{xz^2}}{2}$$

$$\ln|\sin \frac{z}{x} = \ln \frac{C \sqrt{x^2 + y^2}}{2}$$

Ријешити диференцијалну једначину: $xyy' - x^2\sqrt{y^2+1} = (x+1)(y^2+1)$.

Решење:

$$\text{постављамо } z^2+1 = y^2+1; \quad 2z z' = 2y y'$$

$$2z z' - 2x^2\sqrt{z^2+1} = 2(x+1)(z^2+1)$$

$$z z' - 2x^2\sqrt{z^2+1} = 2(x+1)z^2$$

$$z' - 2x\sqrt{z^2+1} - 2\frac{x+1}{z}z^2 = 0 \quad \text{или} \quad \text{БЕРНОУЉИЈЕВА}$$

$$z^{\frac{1}{2}} z' - 2x - \frac{2(x+1)}{z^{\frac{1}{2}}} z^{\frac{3}{2}} = 0$$

$$z^{\frac{1}{2}} = u(x); \quad \frac{1}{2} z^{-\frac{1}{2}} z' = u'$$

$$2u' - \frac{2x+1}{x}u - 2x = 0$$

$$u' - \frac{x+1}{x}u - x = 0$$

$$u = e^{-\int \frac{x+1}{x} dx} \left[C + \int x e^{\int \frac{x+1}{x} dx} dx \right]$$

$$u = e^{-x-\ln x} \left[C + \int x e^{-x-\ln x} dx \right]$$

$$u = x e^x \left[C + \int x \frac{e^{-x}}{x} dx \right]; \quad u = x e^x (C - e^{-x})$$

$$u = C x e^x - x; \quad z = u^2; \quad z^2+1 = y^2+1$$

$$z^2+1 = (C x e^x - x)^2$$

$$y = \pm \sqrt{(C x e^x - x)^2 - 1}$$

Ријешити диференцијалну једначину: $xy' + (\sin y - 3x^3 \cos y) \cos y = 0$.

Решење:

$$(x \sin y - 3x^3 \cos y) \cos y dx + x dy = 0$$

$$\frac{\partial P}{\partial y} = x \cos y - 6x^3 \sin y \cos y; \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = 1$$

$$\lambda = \lambda(y); \quad \frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{\frac{\partial Q}{\partial y} - \frac{\partial P}{\partial x}}{P} dy; \quad \frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{1 - (x \cos y - 6x^3 \sin y \cos y)}{x \sin y - 3x^3 \cos y} dy$$

$$\frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{x \cos y - 6x^3 \sin y \cos y}{x \sin y - 3x^3 \cos y} dy; \quad \frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{2 \sin y \cos y - 6x^2 \sin y \cos y}{\sin y - 3x^2 \cos y} dy$$

$$\frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{2 \sin y \cos y}{\sin y - 3x^2 \cos y}; \quad \ln \lambda = -2 \ln \cos y; \quad \lambda = \frac{1}{\cos^2 y}$$

$$x \sin y - 3x^3 \cos y \cos y dx + x dy = 0 \quad | \cdot \frac{1}{\cos^2 y} + 0$$

$$(x \tan y - 3x^3) dx + \frac{x}{\cos^2 y} dy = 0$$

$$\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{1}{\cos^2 y}; \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = \frac{1}{\cos^2 y}; \quad \exists \psi = \psi(x, y); \quad \psi_{xx} = C$$

$$\frac{\partial \psi}{\partial x} = x \tan y - 3x^3 \quad | dx \Rightarrow \psi(x, y) = \frac{1}{2} x^2 \tan y - x^3 + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial \psi}{\partial y} = \frac{x}{\cos^2 y} = \frac{\partial \psi}{\partial y} \Rightarrow \frac{\partial \varphi}{\partial y} = \frac{x}{\cos^2 y} - \frac{x}{\cos^2 y} = 0$$

$$\varphi(y) = 0, \quad \psi(y) = C$$

$$x \tan y - x^3 = C$$

$$x \tan y - x^3 = C$$

$$x \tan y = C + x^3$$

$$\tan y = \frac{C + x^3}{x}$$

$$y = \arctan \frac{C + x^3}{x}$$

$$y = \frac{\pi}{2} + K\pi$$

Гласим

$$xy' + \sin y \cos y - 3x^3 \cos y = 0$$

$$x \frac{dy}{dx} + \frac{\sin y}{\cos y} - 3x^3 = 0$$

$$\sin y \cos y = 2 \cos^2 y$$

$$\frac{\sin y}{\cos y} = 2$$

$$x \frac{dy}{dx} + \frac{2}{\cos y} - 3x^3 = 0$$

$$2 \cos y = 2$$

$$2 + \frac{1}{2} z - 3x = 0$$

$$z = 2 \int \frac{dx}{x} [C + 3] x^3$$

$$z = \frac{1}{2} [C + 3] x^3$$

$$x \tan y = C + x^3$$

Ријешити диференцијалну једначину: $(xy^2 + x)dx + (y - x^2y)dy = 0$.

Упутства:

1. $(y^2 + 1) = C(1 - x^2)$. Једначина са раздвојеним промјенљивим : $\frac{x}{1-x^2} dx + \frac{y}{y^2+1} dy = 0$.

Може и $\lambda(x) = \frac{1}{(1-x^2)^2}$ или $\lambda(y) = \frac{1}{(1+y^2)^2}$.

1. Ријешити диференцијалну једначину: $(2xy - 2xy^2 + 2y^4)dx + (4xy^3 + 2y^3 - x^2)dy = 0$.

Упутства:

1. $\frac{x^2}{y} - x^2 + 2xy^2 + y^2 = C$ и сингуларно $y = 0$. $\lambda(y) = \frac{1}{y^2}$.

1. Ријешити диференцијалну једначину: $(4x^3y + 2x^3 - y^2)dx + (2xy + 2x^2y + 2x^4)dy = 0$.

Упутства:

1. $2x^2y + x^2 + \frac{y^2}{x} + y^2 = C$. $\lambda(x) = \frac{1}{x^2}$.

1. Наћи опште решење: $2xdx - (x^2 \cos y + \sin 2y)dy = 0$ и партикуларно $y(2) = 0$.

Упутства:

1. $x^2 = Ce^{\sin y} - 2 \sin y - 2$, $x^2 = 6e^{\sin y} - 2 \sin y - 2$. Бернулијева ј-на :

$$\frac{dx}{dy} - \frac{\cos y}{2}x - \frac{\sin 2y}{2}x^{-1} = 0. \quad \text{Може и } \lambda(y) = e^{-\sin y}.$$

1. Наћи опште решење: $2ydx + (2x - x^3y)dy = 0$ и партикуларно $y(1/2) = 1$.

Упутства:

1. $1 = x^2(Cy^2 + y)$, $1 = x^2(3y^2 + y)$. Бернулијева једначина : $\frac{dx}{dy} + \frac{1}{y}x - \frac{1}{2}x^3 = 0$.

Може и као квазихомогена $\alpha = -2$ тј. $y = z^{-2}(x)$.

1. Наћи опште решење: $y(\cos x + y^2)dx - \sin x dy = 0$ и партикуларно $y(\pi/2) = 1$.

Упутства:

1. $y^2 = \frac{\sin^2 x}{C + 2 \cos x}$, $y = \frac{\sin x}{\sqrt{1 + 2 \cos x}}$. Бернулијева једначина : $\frac{dy}{dx} - (\text{ctg}x)y - \frac{1}{\sin x}y^3 = 0$.

1. $(x + 2y)y' = 1, \quad y(0) = -1$
2. $xy' - y = xtg \frac{y}{x}$
3. $2y + (x^2y + 1)xy' = 0$
4. $y(x + y)dx + (xy + 1)dy = 0$

Uputstva za rešavanje

1. Smjena $x + 2y = z(x)$ u jednačini daje $z \frac{z' - 1}{2} = 1$. Iz $z' = \frac{z + 2}{z}$ tj. $\frac{z}{z + 2} dz = dx$ dobija se $z - 2 \ln(z + 2) + 2 \ln C = x$ tj. $2y + 2 \ln C = 2 \ln(x + 2y + 2)$ pa se opšte rešenje može zapisati u obliku $x + 2y + 2 = Ce^y$. Iz $y(0) = -1$ dobijamo $-0 + 2 \cdot (-1) + 2 = Ce^0$ tj. $C = 0$ pa je traženo partikularno rešenje $x + 2y + 2 = 0$.
2. Homogena jednačina $y' = \frac{y}{x} + tg \frac{y}{x}$ smjenom $\frac{y}{x} = z(x)$ dobija oblik $z + xz' = z + tgz$ tj. $\frac{dz}{tgz} = \frac{dx}{x}$. Integracijom se dobija opšte rešenje $\ln \sin z = \ln x + \ln C$ tj. $\sin \frac{y}{x} = Cx$ ili $y = x \arcsin Cx$
3. Jednačina se može zapisati u obliku $y' = \frac{-2y}{x^3y + x}$ ili $\frac{dx}{dy} = \frac{x^3y + x}{-2y}$; $y \neq 0$ a to je Bernulijeva jednačina $x' + \frac{1}{2y}x + \frac{1}{2}x^3 = 0$. Smjenom $x^{-2} = z(y)$ dobija se linearna jednačina $z' - \frac{1}{y}z - 1 = 0$ koja ima rešenje $z = y(C + \ln y)$ pa skup svih rešenja čine opšte rešenje $1 = x^2y(C + \ln y)$ i singularno rešenje $y = 0$. (jednačina se mogla rešavati i kao kvazihomogena smjenom $y = z^\alpha(x)$ za $\alpha = 2$)
4. Određivanjem integracionog množitelja $\lambda = \lambda(y) = \frac{1}{y}$ dobijamo jednačinu sa totalnim diferencijalom $(x + y)dx + (x + \frac{1}{y})dy = 0$ koja ima opšte rešenje $\frac{x^2}{2} + xy + \ln y = C$ Osim toga zbog množenja sa $\frac{1}{y}$ provjeravamo da li je $y = 0$ rešenje. To jeste rešenje i ne može se dobiti iz opšteg rešenja za neku vrijednost konstante C pa predstavlja singularno rešenje.

Ријешити једначину $(y + \sqrt{xy})dx = xdy$.

Ријешити једначину $(x^2 + 2x + y)dx = (x - 3x^2y)dy$.

Ријешити једначину $(y^6 - 4xy^3)dx + (2xy^5 - 3x^2y^2)dy = 0$.

Ријешити једначину $2yy'(3x + 4y^2 + 1) = 2x + 3y^2 + 1$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(2x^2y + 2y + 5)dx + (2x^3 + 2x)dy = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(y^2 + 2)dx = 2y(2x + y^2 - 4)dy$.

Ријешити диференцијалну једначину: $xy' + (\sin y - 3x^2 \cos y) \cos y = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $y' = y \sin 2x / (\sin^2 x - y^2)$.

Ријешити диференцијалну једначину: $xyy' - x^2\sqrt{y^2 + 1} = (x + 1)(y^2 + 1)$.

Ријешити диференцијалну једначину: $y(2x - 1)dx + (y^2 - x^2 + x)dy = 0$.

Ријешити једначину $(1 - y \sin x)dx - \cos x dy = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(y \cos x + y^3)dx - \sin x dy = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(2xy - 2xy^2 + 2y^4)dx + (4xy^3 + 2y^3 - x^2)dy = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(x^2 + xy)y' = x\sqrt{x^2 - y^2} + xy + y^2$.

Ријешити диференцијалну једначину: $((1 + x^2)^2 + 2xy)dx - (1 + x^2)dy = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $x^2(3y + 2x)y' + 3x(y + x)^2 = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $3y(y + x)^2 y' + y^2(3x + 2y) = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(y - \sin x)y' = \cos x$.

Ријешити диференцијалну једначину: $y' = (x/\cos y) - \operatorname{tg} y$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(x \cos y - y \sin y)dy + (x \sin y + y \cos y)dx = 0$.

Ријешити диференцијалну једначину: $(y \sin x + x \cos x)dy + (y \cos x - x \sin x)dx = 0$.